

GordonVisie

Mag Macht? (2)

Februari 2009

GordonVisie wordt u aangeboden door de NET (stichting Nederlandse Effectiviteits Trainingen.)

De NET is licentiehouders van de Gordonmethode.

GordonVisie streeft ernaar zoveel mogelijk geïnteresseerden te informeren over aspecten van de Gordonmethode.

GordonVisie verschijnt vier maal per jaar en wordt geschreven door Saskia Henderson. De opmaak wordt verzorgd door Mente Kroon.

Meer weten? Surf naar www.gordontraining.nl.
Mail: info@gordontraining.nl
Of bel: 06-51553812

Deze mail kunt u doorsturen naar uw cursisten en andere geïnteresseerden.

Geen interesse? Mail het de afzender: hij/zij zal u van de mailingslijst afdalen.

In de vorige GordonVisie hebben we de term 'macht' onder de loep genomen. Er zijn namelijk verschillende soorten autoriteit. Autoriteit op basis van Kennis (K), op basis van Functie (F), en autoriteit op basis van Afspraken (A). Deze vormen van autoriteit bestaan bij de gratie van wederzijds goedvinden.

Bij autoriteit op basis van Macht is dit echter niet het geval. Bij autoriteit 'M' bent u de baas, of de ander dat nu wil of niet. Wie sterker, groter, of slimmer is, kan zich boven iemand stellen en van alles eisen. Deze vorm van gezag werkt echter alleen zolang de ander bang van u is: zich dommer, kleiner, zwakker voelt. Van wederzijds respect is geen sprake. Bij deze vorm van gezag hoort een vast stramien van straf, dreigen met straf, belonen, dreigen met onthouden van een beloning etcetera.

Veel mensen denken dat opvoeden zonder macht niet mogelijk is. Wat bedoeld wordt is: opvoeden zonder gezag is niet mogelijk (lees: niet wenselijk). Gordon bepleit dat het best mogelijk is gezag te hebben, zonder over te hoeven gaan op autoriteit 'M'.

Neem een kind dat niet wil helpen opruimen. Gebruikt u autoriteit 'M', dan geeft u dit kind straf. U zet het kind op een bankje en spreekt het streng toe. Gebruikt u autoriteit 'A', dan spreekt u het kind aan op de gezamenlijke afspraak hierover.

Anders dan bij autoriteit 'M' staat de uitkomst bij 'A' niet bij voorbaat vast. Want in het gesprek kan best blijken dat het kind niet heeft meegespeeld, gisteren al al het opruimwerk alleen heeft moeten verrichten en het nu dus niet eerlijk vindt als hij moet helpen opruimen. U kunt met het kind tot een nieuwe afspraak komen, waar u beiden tevreden mee kunt zijn. Het is niet zo, dat het opgeven van autoriteit 'M', u dwingt zélf alles maar op te ruimen. Of dat u liters cola aanschaft 'omdat zoonlief dat wil'. Want dan hebt u niet alleen autoriteit 'M' afgeschafte, maar er niks voor in de plaats gezet. Het kind neemt dan de macht over. Vanuit uw kennis en ervaring weet u dat teveel cola ongezond is, dus u mag best bepalen hoeveel cola er in huis is. Het leuke van autoriteit 'K' en 'A' is dat niet uitsluitend de ouder/leid(st)er dit gezag heeft. Er zijn diverse situaties denkbaar waarbij het kind deze autoriteit heeft. Dan verleent u bijvoorbeeld uw vijfjarige dochter het gezag om een mooi cadeau uit te zoeken voor een nichtje met eenzelfde leeftijd, omdat zij nu eenmaal beter weet wat vijfjarigen leuk vinden dan u.

Opvoeden zonder autoriteit 'M' is een stuk lastiger. Want u bent natuurlijk sterker, groter en slimmer. Dus lijkt het gemakkelijker kracht, manipulatief vermogen of sarcasme in te zetten dan per situatie na te denken hoe het beste kunt handelen. Want in het ene geval zal u gewoon vol moeten houden (zoals bij de vraag om drie glazen cola), in het andere geval zal u naar een middenweg moeten zoeken (bv. het opruimen) en in weer een ander geval zal u het kind gelijk geven. Deze zoektocht is lastig, maar wel een stuk bevredigender. Kinderen voelen zich serieus genomen en werken mee met het vinden van creatieve oplossingen. En de zaken die 'nu-eenmaal-echt-moeten' worden gemakkelijker geaccepteerd.

U ziet het : de vraag 'mag macht?' is niet zo eenvoudig te beantwoorden. Maar de zoektocht naar een aanvaardbare vorm is zeker de moeite van het proberen waard!

Saskia Henderson